ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

της 9ης Μαρτίου 2022*

«Προσφυγή ακυρώσεως – Εκπροσώπηση από δικηγόρο μη έχοντα την ιδιότητα του ανεξάρτητου τρίτου σε σχέση με την προσφεύγουσα – Απαράδεκτο»

Στην υπόθεση T-727/20,

Nigar Kirimova, κάτοικος Μονάχου (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους A. Parassina και A. García López, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από τις G. Predonzani και A. Söder,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρο 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του εκτελεστικού διευθυντή του EUIPO, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση της προσφεύγουσας για την απαλλαγή της από την απαίτηση ιθαγένειας ενός από τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), από την οποία εξαρτάται η εγγραφή στον κατάλογο των εγκεκριμένων από το Γραφείο αντιπροσώπων,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, L. Madise, P. Nihoul, R. Frendo (εισηγήτρια) και J. Martín y Pérez de Nanclares, δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Διάταξη

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η προσφεύγουσα, Nigar Kirimova, ήταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, δικηγόρος στη δικηγορική εταιρία Brandstock Legal Rechtsanwaltgesellschaft mbH (στο εξής: Brandstock Legal). Στις 10 Οκτωβρίου 2019, υπέβαλε στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) αίτηση εγγραφής στον κατάλογο των εγκεκριμένων αντιπροσώπων του εν λόγω Γραφείου, σύμφωνα με το άρθρο 120 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1). Ως υπήκοος Αζερμπαϊτζάν, ζήτησε ταυτόχρονα, βάσει της παραγράφου 4, στοιχείο β', του ανωτέρω άρθρου, απαλλαγή από την απαίτηση να έχει την ιθαγένεια ενός από τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) που προβλέπεται στο άρθρο 120, παράγραφος 2, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού (στο εξής: προϋπόθεση ιθαγένειας).

2 Με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2020, το EUIPO ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι η αίτησή της για απαλλαγή ήταν απαράδεκτη, καθόσον δεν στηριζόταν στα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία.

3 Στις 9 και 13 Μαρτίου 2020, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της απαντώντας στην επιστολή της 30ής Ιανουαρίου του ίδιου έτους.

4 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο εκτελεστικός διευθυντής του EUIPO απέρριψε το αίτημα της προσφεύγουσας για απαλλαγή από την προϋπόθεση της ιθαγένειας (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

5 Με δικόγραφο που υπογράφηκε από δικηγόρο της Brandstock Legal και κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Δεκεμβρίου 2020, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

6 Το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας του, κάλεσε την προσφεύγουσα να αναφέρει τυχόν εργασιακή σχέση με τη δικηγόρο της. Η προσφεύγουσα απάντησε στην ερώτηση αυτή στις 20 Ιανουαρίου 2021.

7 Το EUIPO κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως στις 21 Απριλίου 2021.

8 Στις 7 Ιουνίου 2021 η προσφεύγουσα κατέθεσε υπόμνημα απαντήσεως και στις 23 Ιουλίου 2021 το EUIPO κατέθεσε υπόμνημα ανταπαντήσεως.

9 Με απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2021, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου ανέθεσε εκ νέου την υπό κρίση υπόθεση σε άλλον εισηγητή δικαστή, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της κρίσης του Γενικού Δικαστηρίου και, επομένως, προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

10 Κατόπιν προτάσεως του τετάρτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας, να παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον πενταμελούς τμήματος.

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση απαλλάσσοντας την προσφεύγουσα από την προϋπόθεση της ιθαγένειας βάσει του άρθρου 120, παράγραφος 4, στοιχείο β', του κανονισμού 2017/1001·

– να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση διατάσσοντας το EUIPO να εγγράψει την προσφεύγουσα στον κατάλογο των εγκεκριμένων αντιπροσώπων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 120 του κανονισμού 2017/1001·

– να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

12 Το EUIPO ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

13 Το EUIPO επικαλείται το απαράδεκτο της προσφυγής, χωρίς πάντως να προβάλει ένσταση απαραδέκτου με χωριστό δικόγραφο βάσει του άρθρου 130, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

14 Το EUIPO υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο διάδικος δεν δικαιούται να ενεργεί μόνος του, αλλά οφείλει να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες δικηγόρου, και ότι από τη νομολογία προκύπτει ότι δικηγόρος κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης είναι ένας ανεξάρτητος τρίτος σε σχέση με τον διάδικο τον οποίον εκπροσωπεί στο δικαστήριο, από δομική, ιεραρχική και λειτουργική άποψη. Η δικηγόρος που άσκησε την προσφυγή για λογαριασμό της προσφεύγουσας ήταν, κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής, δικηγόρος στην ίδια δικηγορική εταιρία με την προσφεύγουσα και προϊσταμένη αυτής και, επομένως, δεν πληροί την προϋπόθεση του ανεξάρτητου τρίτου. Συνεπώς, η προσφυγή πάσχει μη θεραπεύσιμο ελάττωμα και, ως εκ τούτου, είναι απαράδεκτη.

15 Δυνάμει του άρθρου 129 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τους κύριους διαδίκους, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη επί των λόγων απαραδέκτου δημοσίας τάξεως. Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνοντας ότι έχει διαφωτιστεί επαρκώς από τα στοιχεία της δικογραφίας αποφασίζει να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.

16 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εφαρμόζεται στο Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού, προβλέπει ότι οι διάδικοι, εκτός από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα στη Συμφωνία για τον ΕΟΧ και η Εποπτεύουσα Αρχή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών η οποία προβλέπεται από τη συμφωνία αυτή, πρέπει να εκπροσωπούνται από δικηγόρο. Το τέταρτο εδάφιο ορίζει ότι μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη Συμφωνία για τον ΕΟΧ δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης.

17 Όσον αφορά την έννοια του δικηγόρου, πρέπει να επισημανθεί ότι, ελλείψει παραπομπής του άρθρου 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο σε ολόκληρη την Ένωση, λαμβανομένου υπόψη όχι μόνον του γράμματος της διατάξεως αυτής, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και του σκοπού της (βλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

18 Κατά πάγια νομολογία, από το γράμμα του άρθρου 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι, για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ο διάδικος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, πρέπει να κάνει χρήση των υπηρεσιών τρίτου προσώπου (πρβλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

19 Ο σκοπός της απαίτησης νομικής εκπροσώπησης από τρίτο πρόσωπο ανταποκρίνεται στην αντίληψη περί της αποστολής του δικηγόρου ο οποίος παρεμβαίνει προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και, κυρίως, για τη βέλτιστη δυνατή προστασία και υπεράσπιση των συμφερόντων του εντολέα του κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με πλήρη ανεξαρτησία, καθώς και σύμφωνα με τον νόμο και τους επαγγελματικούς και δεοντολογικούς κανόνες (πρβλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψεις 61 και 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

20 Το ζήτημα της ανεξαρτησίας του δικηγόρου πρέπει επίσης να αξιολογείται σε σχέση με το δικαίωμα κάθε προσώπου σε αποτελεσματική προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου και με το δικαίωμα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρβλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημεία 78 και 104). Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η νομική εκπροσώπηση απαιτεί σχέση εμπιστοσύνης που βασίζεται σε ιδιωτική επιλογή συμβατικού χαρακτήρα, καθώς ο διάδικος είναι ελεύθερος να επιλέγει τον δικηγόρο του, ο οποίος είναι ελεύθερος, κατ' αρχήν, να επιλέγει τους πελάτες του (πρβλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημείο 111).

21 Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της αποστολής του δικηγόρου στο πλαίσιο της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των συμφερόντων του εντολέα του (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω) και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η όποια παρέμβαση στη σχέση μεταξύ αυτού και του πελάτη του πρέπει να οφείλεται σε σοβαρούς λόγους από τους

οποίους προκύπτει σαφής και επιτακτική ανάγκη «προστασίας του προσφεύγοντος από τον δικηγόρο του» (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημείο 111). Κατά συνέπεια, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η ανεξαρτησία του δικηγόρου δεν νοείται ως απουσία οποιουδήποτε συνδέσμου με τον εντολέα του, αλλά ως απουσία συνδέσμων που θίγουν προδήλως την ικανότητά του να φέρει εις πέρας το υπερασπιστικό του έργο υπηρετώντας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του εντολέα του (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψεις 64 και 67).

22 Συνεπώς, υπό το πρίσμα του άρθρου 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της νομολογίας που στηρίζεται σε αυτό και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, δεδομένου ότι η δυνατότητα για τον δικαστή της Ένωσης να απορρίπτει τις αιτήσεις ως απαράδεκτες περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις πρόδηλης έλλειψης ανεξαρτησίας του δικηγόρου, προκύπτει a contrario ότι η αρμοδιότητα για την επίλυση όλων των άλλων προβλημάτων που απορρέουν από σύγκρουση ή σύγχυση συμφερόντων ανήκει, κατ' αρχήν, στις αρμόδιες για τον σκοπό αυτόν εθνικές αρχές και ιδίως στις αρχές που είναι επιφορτισμένες με αρμοδιότητες που αφορούν τη δεοντολογία και τις πειθαρχικές κυρώσεις, ενώ ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να παρεμβαίνει μόνον κατ' εξαίρεση.

23 Επομένως, κατά πάγια νομολογία, οι εξαιρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά προκειμένου οι γενικές ρυθμίσεις να μην καθίστανται κενές περιεχομένου (βλ. απόφαση της 22ας Απριλίου 2010, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, C-346/08, EU:C:2010:213, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

24 Συνεπώς, οι περιστάσεις που εμποδίζουν τον δικηγόρο να εκπροσωπήσει τον εντολέα του πρέπει να είναι τέτοιας φύσης και τέτοιου βαθμού ώστε να είναι σαφές ότι ο δικηγόρος, μολονότι τυπικά είναι τρίτος έναντι του προσφεύγοντος, διατηρεί οικονομικούς ή προσωπικούς δεσμούς είτε με τη διαφορά είτε με κάποιον από τους διαδίκους, με αποτέλεσμα οι δεσμοί αυτοί να θέτουν υπό αμφισβήτηση την πραγματική ανεξαρτησία του (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημείο 137). Με άλλα λόγια, οι δεσμοί αυτοί πρέπει να συνιστούν σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι ο δικηγόρος δεν είναι επαρκώς αποστασιοποιημένος από τον πελάτη του ώστε να προστατεύει και να υπερασπίζεται τα συμφέροντα αυτού (πρβλ. απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψεις 61 και 62).

25 Συναφώς, προκειμένου να διαπιστωθεί αν ο δικηγόρος είναι πράγματι ανεξάρτητος τρίτος, πρέπει να ληφθεί υπόψη το επαγγελματικό περιβάλλον στο οποίο αυτός εργάζεται κατά τον χρόνο που η υπόθεση φέρεται ενώπιον του δικαστή της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej και Πολωνία κατά Επιτροπής, C-422/11 P και C-423/11 P, EU:C:2012:553, σκέψη 25).

26 Συνεπώς, η εκπροσώπηση του προσφεύγοντος από πρόσωπο που είναι εργαζόμενός του ή οικονομικώς εξαρτώμενο από αυτόν δεν πληροί την απαίτηση για εκπροσώπηση από ανεξάρτητο τρίτο (διάταξη της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, ClientEarth κατά Συμβουλίου, C-573/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:564, σκέψη 13).

27 Εντούτοις, η μη τήρηση της απαίτησης για ανεξαρτησία του δικηγόρου μπορεί να διαπιστωθεί σε μεγάλο φάσμα άλλων πραγματικών καταστάσεων οι οποίες πρέπει, ως εκ τούτου, να εξετάζονται κατά περίπτωση (πρβλ. διάταξη της 20ής Νοεμβρίου 2017, BikeWorld κατά Επιτροπής, T-702/15, EU:T:2017:834, σκέψη 35, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημείο 64).

28 Το Δικαστήριο έχει, βεβαίως, κρίνει ότι ο απλός σύνδεσμος που απορρέει από σύμβαση αστικού δικαίου αφορώσα την άσκηση διδακτικών καθηκόντων δεν επαρκεί για να στερηθεί ο εν λόγω εκπαιδευτικός την ικανότητα να εκπροσωπεί το πανεπιστήμιό του ως δικηγόρος (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2020, Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2020:73, σκέψεις 66 έως 68). Ωστόσο, η διαφορά στην υπόθεση εκείνη αφορούσε την καταγγελία μιας σύμβασης μεταξύ του αναιρεσείοντος πανεπιστημίου και του Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας (Research Executive Agency, REA) σχετικά με την επιδότηση ενός ερευνητικού έργου Cossar (Cooperative Spectrum Sensing Algorithms for Cognitive Radio Networks) που δεν αφορούσε σε καμία περίπτωση το επαγγελματικό πλαίσιο του εκπροσώπου του, η εργασία του οποίου συνίστατο μόνο στη διδασκαλία του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Με άλλα λόγια, δεν υπήρχε καμία σύνδεση μεταξύ της διαφοράς και της εργασίας του δικηγόρου για τον εντολέα του.

29 Καταδεικνύοντας την ποικιλομορφία των περιπτώσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, το Δικαστήριο έκρινε, αντιθέτως, ότι ένας δικηγόρος ο οποίος έχει αναλάβει σημαντικές διοικητικές αρμοδιότητες στο πλαίσιο του νομικού προσώπου το οποίο εκπροσωπεί ή στο οποίο κατέχει διευθυντική θέση δεν είναι επαρκώς ανεξάρτητος από το εν λόγω νομικό πρόσωπο (πρβλ. διατάξεις της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, EREF κατά Επιτροπής, C-74/10 P και C-75/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2010:557, σκέψεις 50 και 51, και της 6ης Απριλίου 2017, PITEE κατά Επιτροπής, C-464/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:291, σκέψη 25).

30 Ομοίως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι δικηγόρος κατείχε το 10 % του κεφαλαίου της προσφεύγουσας εταιρίας δεν του επέτρεπε να πληροί την προϋπόθεση του ανεξάρτητου τρίτου έναντι αυτής (διάταξη της 20ής Νοεμβρίου 2017, BikeWorld κατά Επιτροπής, T-702/15, EU:T:2017:834, σκέψεις 37, 38, 40 και 41, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Uniwersytet Wrocławski και Πολωνία κατά REA, C-515/17 P και C-561/17 P, EU:C:2019:774, σημείο 43), τούτο δε ελλείψει οποιασδήποτε σχέσης εξάρτησης που να απορρέει από σύμβαση εργασίας μεταξύ τους.

31 Ομοίως, επίσης, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι δικηγόροι που απασχολούνταν όχι από τον διάδικο τον οποίο εκπροσωπούσαν, αλλά από φορέα συνδεόμενο με αυτόν, δεν πληρούσαν την απαίτηση για ανεξαρτησία, στο μέτρο που, ακόμη και αν οι δύο αυτοί φορείς ήταν τυπικώς διακριτοί, τα συμφέροντά τους ήταν σε γενικές γραμμές κοινά (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej και Πολωνία κατά Επιτροπής, C-422/11 P και C-423/11 P, EU:C:2012:553, σκέψη 25).

32 Εν προκειμένω, από τον φάκελο της υπόθεσης προκύπτει ότι η προσφεύγουσα εργαζόταν κατά την ημερομηνία κατάθεσης του δικογράφου της προσφυγής ως δικηγόρος στην εταιρία Brandstock Legal και ότι η A. Parassina, η δικηγόρος η υπογράφουσα την προσφυγή, ήταν δικηγόρος στην ίδια εταιρία. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ήταν και μέλος της ομάδας της οποίας ήταν επικεφαλής η υπογράφουσα την προσφυγή, αλλά και αναπληρώτριά της.

33 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα και η δικηγόρος της διατηρούσαν ιδιαίτερα στενές επαγγελματικές σχέσεις.

34 Κατά συνέπεια, δεν μπορούν να γίνουν δεκτές οι δηλώσεις περί του αντιθέτου στις οποίες προέβη η προσφεύγουσα με τις απαντήσεις της στο μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας που αναφέρεται στη σκέψη 6 ανωτέρω, δηλαδή αφού της επισημάνθηκε το πρόβλημα που μπορεί να δημιουργούσε η εκπροσώπησή της, σύμφωνα με τις οποίες δεν υπήρχε κανένας δεσμός διαρθρωτικής ή λειτουργικής εξάρτησης μεταξύ αυτής και της δικηγόρου της, καθώς η σχέση τους ήταν οριζόντια και όχι κάθετη, και ότι ανήκαν, μάλιστα, σε δύο διαφορετικές οργανωτικές δομές.

35 Εξάλλου, οι δεσμοί μεταξύ της προσφεύγουσας και της A. Parassina ήταν ακόμη στενότεροι, δεδομένου ότι η κρινόμενη διαφορά αφορά άμεσα το επάγγελμα της προσφεύγουσας, το οποίο ασκούσε κατά την ημερομηνία άσκησης της προσφυγής στο πλαίσιο της ίδιας εταιρίας με την A. Parassina και υπό τη διεύθυνσή της. Πράγματι, η προσφυγή στρέφεται κατά της άρνησης να χορηγηθεί στην προσφεύγουσα απαλλαγή, χωρίς την οποία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί εγκεκριμένη αντιπρόσωπος φυσικών ή νομικών προσώπων ενώπιον του EUIPO. Η εργασία της στην εταιρία Brandstock Legal και στο πλαίσιο της ομάδας της οποίας ηγείτο η A. Parassina συνίστατο ακριβώς στην ενασχόληση με υποθέσεις διανοητικής ιδιοκτησίας.

36 Συναφώς, πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε την αίτησή της για εγγραφή στον κατάλογο των εγκεκριμένων αντιπροσώπων του EUIPO και την αίτησή της για απαλλαγή από την προϋπόθεση ιθαγένειας μέσω της συσκευής τηλεομοιοτυπίας του εργοδότη της και ότι, ενώ ανέφερε ιδιωτική ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση στις δύο ανωτέρω αιτήσεις, ανέφερε επίσης την επαγγελματική της διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της απαντώντας στην επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2020, στις 9 και 13 Μαρτίου του ίδιου έτους, μέσω της ίδιας συσκευής τηλεομοιοτυπίας.

37 Από τα στοιχεία του φακέλου και τα δικόγραφα προκύπτει επίσης ότι η Brandstock Legal, γενικά, και η A. Parassina, ειδικότερα, έχουν επανειλημμένα δηλώσει το ενδιαφέρον τους για την αίτηση της προσφεύγουσας ενώπιον του EUIPO και για την επίλυση της διαφοράς.

38 Πρώτον, συστατική επιστολή της 6ης Μαρτίου 2020, υπογεγραμμένη από τη δικηγόρο της προσφεύγουσας με λογότυπο και επ' ονόματι της Brandstock Legal, συντάχθηκε για τις ανάγκες της διαδικασίας ενώπιον του EUIPO, προς στήριξη της αίτησης για επανεξέταση της 9ης Μαρτίου 2020, η οποία προσκομίστηκε ως παράρτημα της εν λόγω αίτησης. Στην επιστολή εκείνη, η δικηγόρος της προσφεύγουσας τόνισε τη σημαντική συμβολή της τελευταίας στο έργο της εταιρίας και κατέληξε δηλώνοντας ότι «θα ήμασταν ευγνώμονες αν [η προσφεύγουσα] λάμβανε έγκριση ως εκπρόσωπος» από το EUIPO.

39 Δεύτερον, όπως επισημαίνει το EUIPO, στο δικόγραφο της προσφυγής αναφέρεται ότι η Brandstock Legal, της οποίας η δραστηριότητα, κατά την προσφεύγουσα, επικεντρώνεται αποκλειστικά στον τομέα των εμπορικών σημάτων και της διανοητικής ιδιοκτησίας, «αναλαμβάνει όλα τα έξοδα που συνδέονται με την εγγραφή της [προσφεύγουσας] στο ιρλανδικό μητρώο [εμπορικών σημάτων], καθώς είναι επίσης προς το συμφέρον [της εταιρίας] τα τυπικά προσόντα της προσφεύγουσας να αντικατοπτρίζουν πιστά την ουσία της εργασίας της».

40 Τρίτον, στο δικόγραφο της προσφυγής αναφέρεται ότι «η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από την ίδια την A. Parassina, διότι ως προϊσταμένη της γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα ότι η προσφεύγουσα είναι επαγγελματίας με εξαιρετικά προσόντα». Για να καταδειχθεί αυτό, στο δικόγραφο της προσφυγής διευκρινίζεται ότι, «στις διάφορες προσκλήσεις υποβολής προσφορών για την απόκτηση νέων πελατών, η ομάδα Brandstock [Legal] παρέχει "οργανογράμματα" τα οποία εμπεριέχουν την ομάδα που εργάζεται στα χαρτοφυλάκια και στα οποία η προσφεύγουσα παρουσιάζεται ως ένα από τα αρχαιότερα και πιο έμπειρα μέλη της ομάδας που έχει αναλάβει την προώθηση [της εταιρίας]».

41 Τέταρτον, στο δικόγραφο της προσφυγής επισημαίνεται ότι «η προσφεύγουσα τοποθετήθηκε στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο [ενός] πελάτη λόγω των απαιτήσεων του [τελευταίου], του μεγάλου χαρτοφυλακίου του και της σημασίας του για την Brandstock Legal, επειδή είναι μία από τις καλύτερες και ικανότερες υπαλλήλους της εταιρίας».

42 Πέμπτον, στο δικόγραφο της προσφυγής τονίζεται ρητώς ότι «η εγγραφή της προσφεύγουσας στον κατάλογο εγκεκριμένων αντιπροσώπων του EUIPO είναι […] σημαντική για [την εταιρία] και για την ομάδα», με αποτέλεσμα «η προσβαλλόμενη απόφαση [να] είναι επιζήμια όχι μόνο για την προσφεύγουσα, αλλά και για [την εταιρία]».

43 Αφενός, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει σαφώς ότι η Brandstock Legal, στην οποία η A. Parassina ήταν επικεφαλής τμήματος, είχε άμεσο συμφέρον από την επίλυση της διαφοράς κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής. Αφετέρου, προκύπτει επίσης ότι δεν μπορούν να γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που περιλαμβάνονται στο υπόμνημα απαντήσεως κατά τους οποίους η A. Parassina την εκπροσωπεί μόνον ως φίλη και η Brandstock Legal δεν έχει συγκεκριμένο συμφέρον από την εγγραφή της προσφεύγουσας ως εγκεκριμένης αντιπροσώπου σε υποθέσεις εμπορικών σημάτων.

44 Η προσφεύγουσα διατείνεται, βεβαίως, ότι δεν χρειαζόταν να εγγραφεί στον κατάλογο των εγκεκριμένων αντιπροσώπων του EUIPO για να διατηρήσει τη θέση εργασίας της.

45 Γεγονός όμως παραμένει, λαμβανομένου υπόψη, αφενός, του επαγγελματικού περιβάλλοντος που χαρακτηρίζει την παρούσα υπόθεση, δηλαδή της ύπαρξης στενής σχέσης μεταξύ της προσφεύγουσας, της εκπροσώπου της και της Brandstock Legal, και, αφετέρου, της βαθιάς και εκπεφρασμένης σύγκλισης των οικονομικών συμφερόντων των ανωτέρω προσώπων, ότι η A. Parassina, κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής, προδήλως δεν ήταν επαρκώς αποστασιοποιημένη ώστε να προστατεύει και να υπερασπίζεται τα συμφέροντα της πελάτισσάς της με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και, ως εκ τούτου, βρισκόταν σε κατάσταση που σαφώς έθιγε την ικανότητά της να φέρει εις πέρας το έργο αυτό (βλ. σκέψεις 19, 21 και 24 ανωτέρω).

46 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η A. Parassina δεν μπορούσε να θεωρηθεί ανεξάρτητος τρίτος και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να παραστεί ως ανεξάρτητος τρίτος «δικηγόρος», κατά την έννοια του άρθρου 19, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

47 Εξάλλου, ο ειδικός δεσμός ο οποίος ένωνε την Brandstock Legal και την A. Parassina με την προσφεύγουσα, και στον οποίον οφειλόταν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους για τη διαφορά, διακόπηκε βεβαίως μετά την άσκηση της προσφυγής, καθώς η προσφεύγουσα επέλεξε να συνεχίσει τη σταδιοδρομία της ως δικηγόρος σε υποθέσεις εμπορικών σημάτων στα κεντρικά γραφεία διεθνούς εταιρίας στη Γερμανία και επικουρείται πλέον και από δεύτερο δικηγόρο ο οποίος δεν εργάζεται στην εταιρία Brandstock Legal. Εντούτοις, επιβάλλεται η υπενθύμιση, αφενός, ότι το παραδεκτό μιας προσφυγής εκτιμάται με βάση την επικρατούσα κατάσταση κατά

τον χρόνο κατάθεσης της προσφυγής [βλ. διάταξη της 16ης Ιανουαρίου 2020, Hemp Foods Australia κατά EIPO – Cabrejos (Sativa), T-128/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:3, σκέψη 20 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία] και, αφετέρου, ότι η απαίτηση σχετικά με υπογραφή από δικηγόρο που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη Συμφωνία για τον ΕΟΧ αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, ο οποίος, σύμφωνα με το άρθρο 78, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, δεν συγκαταλέγεται στις προϋποθέσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τακτοποιήσεως μετά την εκπνοή της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής (βλ. κατ' αναλογίαν, διατάξεις της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, ClientEarth κατά Συμβουλίου, C-573/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:564, σκέψεις 22 και 23, και της 17ης Ιουλίου 2014, Brown Brothers Harriman κατά ΓΕΕΑ, C-101/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2115, σκέψη 21).

48 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

49 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

50 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά της έξοδα, καθώς και στα έξοδα του EUIPO, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Η Nigar Kirimova φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).

Λουξεμβούργο, 9 Μαρτίου 2022.

Ο Γραμματέας
E. Coulon

Ο Πρόεδρος
S. Gervasoni